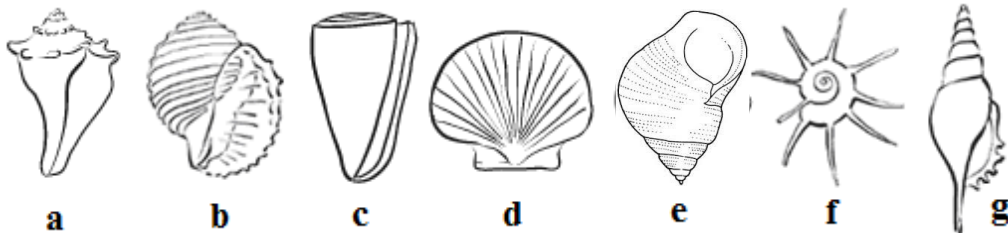
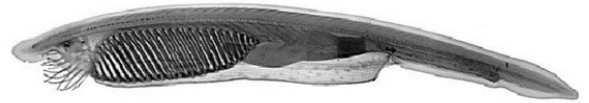

TESTI I BIOLOGJISË PËR KLASËN E GJASHTË TË SHKOLLËS FILLORE
Gara në nivel rrethi/qyteti, më 09.04.2016

Kodi: _____

Rrethoje shkronjën pranë përgjegjës së saktë:

- Amfioksi jeton me pjesën e prapme të trupin të varrosur në rërë. Kur amfioksi ushqehet, ai duhet:
  - të hedhë stomakun jashtë për të kapur prentë;
  - të zgjasë brirthët rreth vrimës së gojës për të kapur prentë;
  - të filtrojë ujin e detit me ndihmë të fytyrës;
  - të hidhet jashtë rërës për të sulmuar peshqit e vegjël.
- Karakteristika e përbashkët e të gjitha artropode është që:
  - ato mund të fluturojnë;
  - ato kanë tri çifte këmbësh;
  - ato kanë skelet të jashtëm;
  - ato jetojnë në bashkësi sociale.
- Një nxënës ka parë një organizëm njëqelizor, ndërsa ekzaminonte jetën në një kap uji me anë të një mikroskopi. Pas analizimit të kujdesshëm të karakteristikave të tij, ai ka nxjerrë përfundimi që bëhej fjalë për një kërbësorë (flagellat), duke marrë parasysh:
  - madhësinë e trupit;
  - praninë e një bërthame në qelizë;
  - llojit të organelës në lëvizje;
  - praninë e një vakuole tkurrëse në qelizë.
- Rrethoje shkronjën nën guaskën që **nuk i përket** këtij grupi.

- Adaptimi i kërbësorëve që ka mundësuar kalimin e tyre nga mjedisi ujor në mjedisin tokësor është:
  - ndryshimi në madhësinë e trupit;
  - ndryshimi në ngjyrën e trupit;
  - ndryshimi në temperaturën e trupit;
  - ndryshimi në mënyrën e riprodhimit.

II Rrethoje shkronjën S, nëse pohimi është i saktë, ose shkronjën G nëse pohimi është i gabuar.

6. Te sfungjerët, tretja e ushqimit kryhet brenda disa qelizave trupore të përcaktuara.....	S	G
7. Krimbat e shiut ndikojnë në kualitetin e tokës.....	S	G
8. Zgavërorët (celentaratet) janë kafshë ekskluzivisht tokësore.....	S	G
9. Kur një gaforre lumi ndodhet në një rrjedhë uji, kjo do të thotë që uji është i pastër...	S	G
10. Në sezonin e riprodhimit të bretkosave, femrat tërheqin meshkujt me kuakjen.....	S	G

III Plotëso fjalitë.

11. Shkruaj në vijat e zbrazëta kuptimet e nevojshme për të siguruar që fjalitë janë kuptimplota.

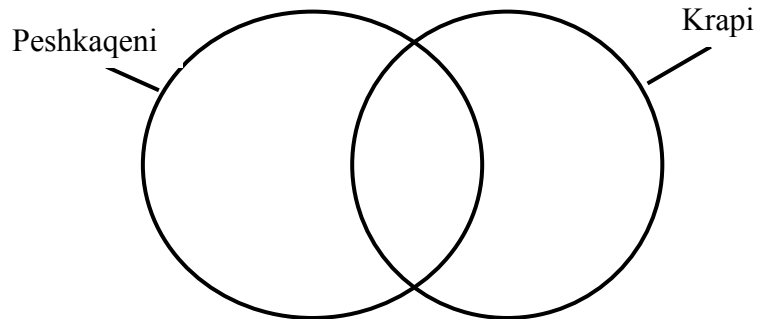
A. Nga vezët e disa lloje peshku bëhet një produkt shumë i çmuar që përdoret në ushqimin e njeriut dhe quhet

B. Zvarranikët kanë një sistem _____ të qarkullimit të gjakut.

IV Zgjidh diagramin e Venn-it.

12. Shkruaj shkronjat e përshtatshme në diagramin e Venn-it, i cili u referohet karakteristikave të peshqve kërcorë dhe kockëmadhenj

- A – kanë fshikëz peshku;
- B – kanë skelet kërcor;
- C – vrima e gojës ndodhet në bark;
- D – kanë katër çifte verzash;
- E – kanë vijë anësore;
- F – kanë një numër çift krahësh;
- G – kanë çarje verzore.

V Plotëso kërkesat.

13. Klasifiko llojet e kafshëve në gupe të përshtatshme kërbishtorësh, duke plotësuar hapësirat e zbrazëta me shkronjat përkatëse.

Lloji i kafshës

- A – zhapi (*Lacerta viridis*)
- B – salamandra e shpellave (ose olmi ose peshku njeri – *Proteus anginus*)
- C – kakzozë (*Anguis fragilis*)
- D – Bretkosa e drurëve (*Hyla arborea*)
- E – Tritoni (*Triturus*)
- F – Kali i detit (*Hippocampus*)
- G – Mlyshi (*Esox lucius*)
- H – Salamandra (*Salamandra salamandra*)

Grupi i kërbishtorëve

- Peshqit
- Amfibët
- Zvarranikët

14. Adaptimet e ndryshme u mundësojnë krimbave parazitarë të jetojnë në ose mbi trupin e mikpritësit. Lidh adaptimet e mëposhtme me llojin e krimbit parazitar. Shkruaj shkronjën përkatëse në çdo fushë.

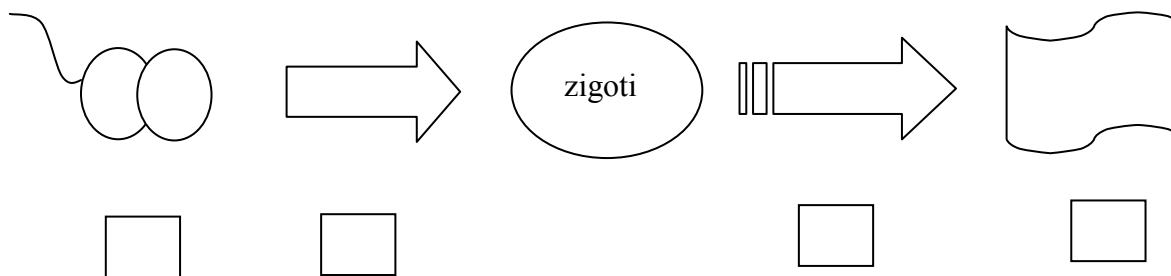
Adaptimi

Lloji i krimbit

- A – ventuzat - Krimbat e zorrëve të njeriut (*Ascaris lumbricoides*)
- B – grremçet - Shiriti i derrit (*Taenia solium*)
- C – lëvizja e përhershme - Metili i madh (*Fasciola hepatica*)
- Shushunja mjekësore (*Hirudo medicinalis*)

15. Në katroret e zbrazëta nën çdo figurë shkruaj shkronjën e përshtatshme, në mënyrë që të tregohet radhitjen e etapave në procesin e riprodhimit seksual dhe zhvillimit të organizmit:

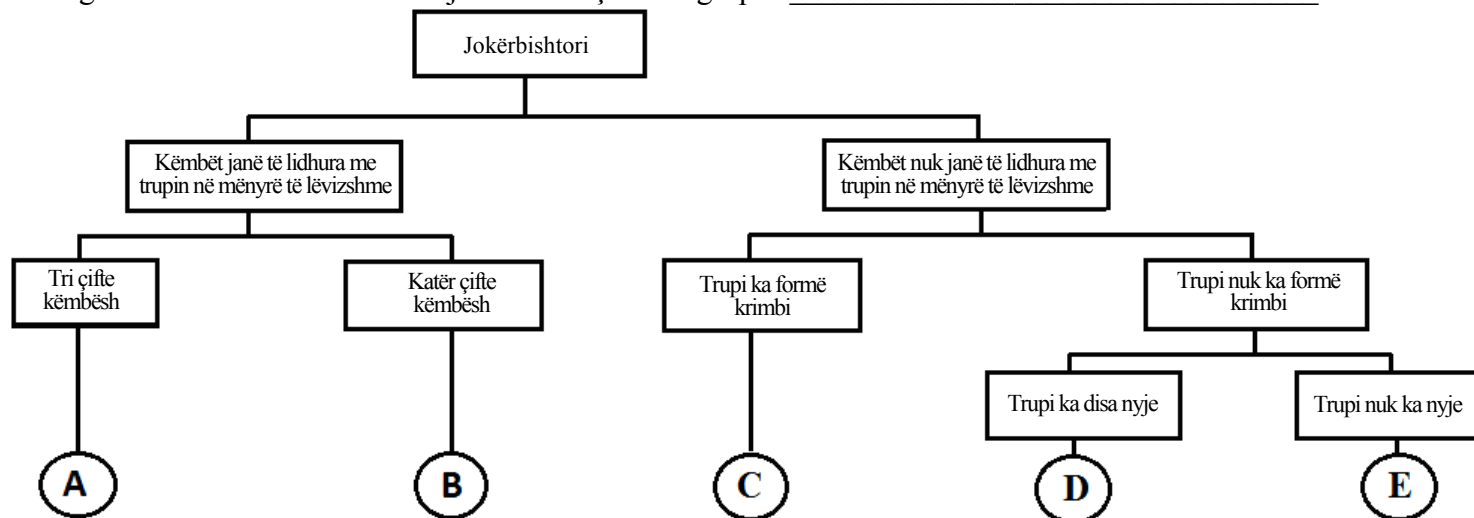
A – fekondimi;   B – qelizat seksuale;   C – organizmi;   D – zhvillimi.

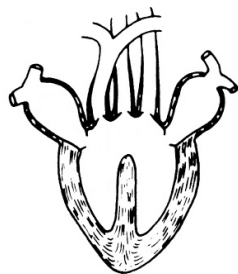
16. Së bashku me shokët, ti ke gjetur një jokërbishtor të panjohur në pyll. Në mësimin e biologjisë, e keni analizuar jokërbishtorin me ndihmë të tabelës së mëposhtme dhe keni nxjerrë përfundimin që bëhet fjalë për një kafshë që ka veçoritë e grupit të shënuar me shkronjën **B**.

Shkruaj përgjigjen në vijën.

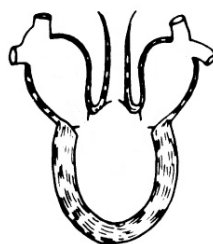
Organizmi i shënuar me shkronjën **B** ka veçoritë e grupit: _____

17. Shkruaj në vijën nën çdo figurë se si quhet grupi i jokërbishtorëve që ka një zemër të tillë.

A.

B.

C.

_____

_____

_____

VI Plotëso vendet e zbrazëta në tabelë

18. Shkruaj në vendet e zbrazëta nën çdo figurë një numër nga 1 deri në 5, në mënyrë që të tregohet saktë radhitja e etapave të shndërrimit (metamorfozës) së amfibeve me bisht (etapa më e hershme shënohet me 1).

19. Ka disa karakteristika që e dallojnë larvat e iriqit të detit dallohen nga individët e rritur

Shënoni me simbolin (+) praninë e një karakteristike dhe me simbolin (–) mungesën e saj te larvat dhe te individët e rritur të këtij lloji të gjemborëve (ekinodermeve).

Karakteristika	Jeton në fundin e detit	Ka simetri të dyanshme	Noton mirë	Ka simetri radiale
Larvat				
Individët e rritur				

VII Shqyrto pyetjen mirë dhe përgjigju.

20. Përcakto udhën e saktë të ushqimit nëpër organet e tretjes të kërbishtorëve, duke shkruar shkronjën përkatëse në katrore.

- A - Hyrja e ushqimit në stomak;
- B - Dhëmbët mbajnë dhe/ose grimcojnë ushqimin;
- C - Produktet e mëlçisë së zezë dhe pankreasit hyjnë në zorrë;
- D - Hapja e gojës;
- E - Kalimi i ushqimit nëpër ezofagun;
- F - Tretja e ushqimit në zorrë;
- G - Produktet e patretura hidhen jashtë trupit;
- H - Kalimi i ushqimit nëpër fytin – gëlltitja e ushqimit.

